

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan komission kertomus tiedonannon ”Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa” täytäntöönpanosta”

(2021/C 37/10)

Esittelijä:	Ángel Víctor TORRES PÉREZ (ES, PES), Kanariansaarten aluehallituksen puheenjohtaja
Viiteasiakirja:	Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille komission tiedonannon ”Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa” täytäntöönpanosta COM(2020) 104 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. muistuttaa, että syrjäisimpiin alueisiin kuuluvat kahdeksan saarta ja saaristoa Karibianmerellä, Intian valtamerellä ja Atlantin valtamerellä ja yksi Amazonin alueella sijaitseva syrjäinen alue: kuusi Ranskan merentakaista aluetta (Ranskan Guayana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion ja Saint-Martin), kaksi Portugalin autonomista aluetta (Azorit ja Madeira) ja yksi Espanjan itsehallintoalue (Kanariansaaret). Näiden alueiden kehitystä haittaavat samat kaukaisesta sijainnista, eristyneisyydestä ja pienestä pinta-alasta johtuvat pysyvät rajoitteet.
2. on tyytyväinen Euroopan unionin syrjäisimpiä alueita koskevaan sitoumukseen, joka käy ilmi aiheesta ”Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa” 24. lokakuuta 2017 annetusta komission tiedonannosta (jäljempänä ”tiedonanto”) ja joka vahvistettiin yleisten asioiden neuvoston huhtikuussa 2018 antamissa päätelmissä, joissa kehoitetaan komissiota jatkamaan työtään syrjäisimpiä alueita koskevien toimenpiteiden hyväksymiseksi SEUT-sopimuksen 349 artiklan mukaisesti.
3. suhtautuu myönteisesti maaliskuussa 2020 julkaistuun välikertomukseen (jäljempänä ”kertomus”), jossa tarkastellaan, miten tiedonannon täytäntöönpanossa on edistytty.
4. pitää kuitenkin valitettavana, ettei kertomuksessa arvioida perusteellisesti syrjäisimpiä alueita koskevaa strategiaa ja tarjota mahdollisuutta korjata joitakin toimenpiteisiin liittyviä puutteita näiden alueiden kehityksen kannalta olennaisissa politiikoissa, kuten koheesiopolitiikassa ja erityisesti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa.
5. toteaa, että strategiaa on mukautettava covid-19-pandemian aiheuttamien vakavien seurausten perusteella, sillä niiden vaikutukset ovat olleet suuremmat näillä matkailusta ja ulkoisista yhteyksistä riippuvaisilla alueilla, joilla talouden elpymisen ennustetaan kestävän muita alueita pidempään.
6. korostaa tarvetta tukea syrjäisimpien alueiden teollisuutta tämänhetkisessä tilanteessa ja tuo esiin asianmukaisen valtiontukiin sovellettavan unionin kehyksen ja finanssipoliittisten välineiden ratkaisevan roolin yritysten kilpailukyvyyn elvyttämisessä ja työpaikkojen luomisessa näillä alueilla.
7. palauttaa mieliin, että sosiaaliset ongelmat ovat olleet aina keskeinen osa syrjäisimpien alueiden haasteita ja että nykyisen kriisin tuhoisat vaikutukset syrjäisimpien alueiden työmarkkinoihin ovat pahentaneet entisestään näitä ongelmia, minkä vuoksi kasvu ja työllisyys on asetettava entistä vahvemmin näitä alueita koskevan strategian keskiöön. Syrjäisimmät alueet tarvitsevat uudet suuntaviivat, joihin sisältyy entistä vahvempi sosiaalinen ulottuvuus ja joissa määritellään erityiset toimenpiteet nykyisten ongelmien ratkaisemiseksi.
8. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission sitoumukseen tehdä yhteistyötä syrjäisimpien alueiden kanssa ja korostaa sen olevan tärkeää, jotta näillä alueilla voidaan selvittää covid-19-pandemian vaikeista seurauksista.

9. muistuttaa syrjäisimpien alueiden haavoittuvuudesta, jota pandemia on pahentanut huomattavasti, ja korostaa tarvetta varmistaa, että näitä alueita kohdellaan EU:n elpymissuunnitelman yhteydessä tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon alueelliset realiteetit ja tarpeet.
10. korostaa, että syrjäisimpien alueiden etuja on suojeltava EU:n ulkopoliitikassa, ja pyytää ottamaan brexitistä syrjäisimmille alueille aiheutuvat kielteiset vaikutukset huomioon tulevassa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisessä sopimuksessa, koska se vaikuttaa näihin erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin alueisiin.
11. painottaa, että syrjäisimmillä alueilla REACT-EU:n puitteissa rahoitettavien hankkeiden avulla on ratkaistava covid-19-kriisistä pahiten kärsineiden alojen, kuten matkailualan, haasteet, lisättävä investointeja aloille, jotka liittyvät erilaisiin yhteyksiin, muun muassa digitaalisiin yhteyksiin, sekä vihreään talouteen ja siniseen talouteen, sekä investoitava valmiuksiin ja kykyihin, jotka mahdollistavat työpaikkojen luomisen ja sopeutumisen pandemian aiheuttamiin muutoksiin.
12. suhtautuu myönteisesti komission esittämään sitoumukseen kiinnittää erityistä huomiota syrjäisimpiin alueisiin Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa, kun otetaan huomioon niiden alttius ilmastomuutokselle ja luonnonkatastrofeille ja niiden poikkeukselliset vahvuudet, kuten biologinen monimuotoisuus ja uusiutuvat energialähteet, ja odottaa, että tätä varten otetaan käyttöön erityisiä toimenpiteitä.
13. kehottaa ylläpitämään tasapainoa, joka on löydettävä ympäristötavoitteiden ja niiden vuoksi syrjäisimmille alueille mahdollisesti aiheutuvien korkeiden sosiaalisten kustannusten välille. Euroopan komission on kansainvälisissä neuvotteluissa tunnustettava syrjäisimpien alueiden erityispiirteet ja jätettävä syrjäisimpien alueiden ja EU:n muiden jäsenvaltioiden väliset lennot päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle. Jos näille alueille ei myönnetä poikkeuksia sekä meri- että lentoliikenteen liittämistä osaksi päästökauppajärjestelmää koskevista suunnitelmissa, sillä olisi erittäin kielteinen vaikutus näiden alueiden taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen.
14. pitää myönteisenä komission, jäsenvaltioiden ja syrjäisimpien alueiden johtajien kokouksen välistä vahvistettua kumppanuutta, joka on mahdollistanut hedelmällisen ja pysyvän vuoropuhelun erityisillä alustoilla ja työryhmissä, joiden avulla on voitu tunnistaa ongelmia, esittää ratkaisuja ja suunnitella strategioita EU:n politiikkojen mukauttamiseksi syrjäisimmillä alueilla.
15. on tyytyväinen siihen, että monitasoisen hallinnon ansiosta suureen osaan komission ehdotuksia vuosiksi 2021–2027 sisältyy syrjäisimpiä alueita koskevia erityisiä näkökohtia.
16. toteaa saatujen myönteisten tulosten perusteella, että Euroopan komission ja syrjäisimpien alueiden välistä vahvistettua ja jatkuvaa vuoropuhelua on jatkettava tulevassa työskentelyssä, kun suunnitellaan syrjäisimpien alueiden tilanteen huomioon ottavia asianmukaisia politiikkoja.
17. muistuttaa, että on tärkeää soveltaa Euroopan komission vuonna 2017 antamassa tiedonannossa ehdottamaa räättälöityä lähestymistapaa, ottaen huomioon näiden alueiden haavoittuvuus monilla aloilla.
18. muistuttaa, että Euroopan tulevaisuutta käsittelevässä konferenssissa on säilytettävä syrjäisimpien alueiden erilainen oikeudellinen asema, jotta syrjäisimmät alueet voivat olla oikeudenmukaisella ja tasapainoisella tavalla mukana EU:n kehityksessä.

Syrjäisimpien alueiden vahvuuksien hyödyntäminen

Sininen talous

19. palauttaa mieleen, että syrjäisimpien alueiden meriympäristö tarjoaa merkittäviä etuja työllisyydelle, taloudelliselle toiminnalle ja kehitykselle, mitä on syytä suojella ja hyödyntää.
20. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission tutkimukseen *Realising the potential of the Outermost Regions for sustainable blue growth* syrjäisimpien alueiden tarjoamien kestäväsinisen kasvun mahdollisuuksien hyödyntämisestä ja sen päätelmien sisällyttämiseen osaksi komission tiedonantoa.
21. palauttaa mieleen helmikuussa 2018 antamansa lausunnon, jossa korostetaan, että EU:n on annettava syrjäisimmille alueille enemmän taloudellista tukea toimiin, joilla kehitetään niiden merellisiä ja merenkulkuun liittyviä resursseja ja toteutetaan kunnianhimoisia investointeja, ottaen huomioon potentiaali työpaikkojen luomiseen ja ekosysteemien suojeluun.
22. katsoo, että syrjäisimpien alueiden kalastuslaivaston uudistamista rajoittaa yhä unionin säännösten soveltaminen, ja pitää tarpeellisenä lisäponnisteluja paremman johdonmukaisuuden takaamiseksi kalastusta koskevien tarkistettujen valtioneuvoston päätösten ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston välillä, jotta syrjäisimpien alueiden kalastuslaivaston uudistamiseen olisi mahdollista saada rahaston tukea.

23. muistuttaa, että 19. marraskuuta 2019 annetuissa neuvoston päätelmissä meristä ja valtameristä kehoitetaan suojelemaan syrjäisimpiä alueita ottaen huomioon, että ilmastonmuutos asettaa niille uhkia, ja korostetaan meri- ja kalastuspolitiikan tärkeyttä kestäväpohjaisen taloudellisen toiminnan kehittämisessä.

24. pitää valitettavana, ettei syrjäisimpien alueiden vetoomuksia lisäkustannusten korvaamista koskevista suunnitelmista ole otettu huomioon, ja tukee syrjäisimpien alueiden vetoomusta summien ja niiden soveltamistapojen mukautetusta ja joustavasta soveltamisesta.

Maatalous ja maaseudun kehittäminen

25. muistuttaa, että maatalous on erittäin tärkeä ala syrjäisimpien alueiden talouden ja työllisyyden kannalta, kuten EU on tunnustanut mahdollistaessaan erityiskohtelun POSEL-järjestelmällä, ja painottaa alan merkitystä ja lisäarvoa covid-19-kriisin aikana: se auttaa turvaamaan elintarvikeomavaraisuuden, edistää lyhyitä toimitusketjuja ja vastaa väestön suureen kysyntään.

26. kannattaa syrjäisimpiä alueita koskevien erityisten poikkeuksien eli tukien tuotannosta irrottamisen ja tukien pienentämistä koskevan järjestelmän säilyttämistä YMP:n ensimmäisessä pilarissa.

27. pitää kuitenkin valitettavana, että ehdotetussa monivuotisessa rahoituskehyksessä on leikattu syrjäisimpiä alueita koskevaa yhteisrahoitusta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston osalta.

28. toteaa, että covid-19-kriisi on aiheuttanut vakavan ongelman elintarvikkeiden jakelulle syrjäisimmillä alueilla, eikä hyväksy sitä, että YMP:n näille alueille tarkoitettuja määrärahoja leikataan tulevalle rahoituskaudella, vaan vaatii palauttamaan nykyiset POSEL-ohjelman mukaiset määrärahat.

29. muistuttaa Euroopan komissiota siitä, että sen kolmansien maiden kanssa neuvottelemiin kauppasopimuksiin on sisällytettävä erityinen luku kaikista erityisesti syrjäisimpiin alueisiin vaikuttavista aiheista.

30. tukee syrjäisimpien alueiden pyyntöä laajentaa vakausmekanismia Andien ja Keski-Amerikan maiden kanssa banaanien tuonnista tehtyjen vuotta 2020 pidemmälle ulottuvien kahdenvälisen sopimusten osalta ja muuttaa vakausmekanismin toiminta automaattiseksi, kun nämä maat ylittävät niille osoitetun kynnyksen.

Biologinen monimuotoisuus

31. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa tunnustetaan syrjäisimpien alueiden ainutlaatuisen biologisen monimuotoisuuden korkea arvo ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat uhat yhdeksi merkittävimmistä biologista monimuotoisuutta köyhdyttävistä tekijöistä.

32. suhtautuu myönteisesti siihen, että vuosien 2014–2020 Life-ohjelmaan on sisällytetty ehdotuspyyntöjä, jotka koskevat biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, suojelemista ja arvostuksen lisäämistä sekä syrjäisimpien alueiden sopeutumista ilmastonmuutokseen.

Kiertotalous

33. pyytää, että Euroopan komissio ottaisi huomioon kiertotaloutta koskevissa toimenpiteissään syrjäisimpien alueiden erityisen tilanteen, jota luonnehtivat niiden eristyisyys, syrjäinen sijainti ja pitkälti matkailuun perustuvista talouden malleista johtuvat suuret paineet.

34. uskoo, että aihekohtainen foorumi mahdollistaisi mukautettujen toimenpiteiden kehittämisen syrjäisimmille alueille ja syrjäisimmiltä alueilta tapahtuvien jätteiden siirtojen valvomiseksi ja sitä kautta asianmukaisen jätehuollon edistämisen ja tuen tavoitteelle, jonka mukaan näistä alueista tehdään ns. nolajätealueita.

35. panee merkille jätehuollon hankaluuden ja korkeat kustannukset syrjäisimmillä alueilla ja tarpeen tukea muun muassa Euroopan aluekehitysrahaston välityksellä infrastruktuureihin tehtäviä investointeja, jotka helpottavat siirtymistä kohti kiertotaloutta.

Ilmastonmuutos

36. tukee syrjäisimpien alueiden sitoutumista EU:n tavoitteisiin saavuttaa ilmastonutraalius vuoteen 2050 mennessä ja palauttaa mieliin näiden alueiden haavoittuvuuden ilmastonmuutokselle.

37. katsoo, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet ovat tiedonannossa esitetyn mukaisia, ja suhtautuu myönteisesti niiden nimenomaiseen mainitsemiseen ja toivoo, että tämä viittaus edistää syrjäisimpien alueiden oikeudenmukaista siirtymää kohti ilmastoneutraalia taloutta.

38. pyytää, että kaikki hiilidioksidipäästöjen vähentämistoimenpiteet arvioitaisiin ja käsiteltäisiin kattavalla tavalla pyrkien oikeudenmukaiseen tasapainoon ympäristövaatimusten ja kansalaisten tarvitseman saavutettavuuden ja talouden ylläpitämisen välillä.

39. huomauttaa, että oikeudenmukaisen siirtymän rahaston tukikelpoisuusperusteita on mukautettava paremmin ja että syrjäisimpien alueiden tilanne on otettava huomioon ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevassa EU:n pitkän aikavälin strategisessa visiossa.

Energiäkäänne

40. on tyytyväinen uusiutuvista energialähteistä annettuun direktiiviin ja Puhdasta energiaa EU:n saarille -aloitteeseen sisältyviin syrjäisimmille alueille suotuisiin toimenpiteisiin ja kannustaa komissiota jatkamaan tähän liittyvää työtä.

41. palauttaa mieliin, että syrjäisimmät alueet ovat ainoita fossiilisista polttoaineista riippuvaisia alueita, joiden eristyksissä olevia energiajärjestelmiä ei voida liittää eurooppalaisiin verkkoihin, ja pitää valitettavana, että Verkkojen Eurooppa -välinettä ei ole mukautettu syrjäisimpien alueiden erityiseen tilanteeseen. Komitea katsoo, että syrjäisimmät alueet olisi otettava mukaan oikeudenmukaisen siirtymän mekanismiin ja että niitä varten olisi laadittava toimenpiteitä, joilla tuetaan niiden energiäkäännettä kohti puhtaita polttoaineita.

Tutkimus ja innovointi

42. on tyytyväinen komission syrjäisimpien alueiden kanssa innovoinnin alalla solmimaan sitoumukseen, joka mahdollistaa näiden alueiden hyödyntämisen laboratorioina innovatiivisten ratkaisujen kokeilemisessa, jotta voidaan saavuttaa huippuosaaminen ja lujittaa arvoketjuja.

43. on tyytyväinen siihen, että nykyisessä Horisontti 2020 -ohjelmassa on otettu käyttöön syrjäisimmille alueille suunnattu erityinen koordinointi- ja tukitoimi, ja toteaa, että FORWARD-valmistelutoimen päätelmät on otettava huomioon laadittaessa tulevia tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyön puiteohjelmia, kuten tiedonannossa todetaan.

Sosiaalasiat, työllisyys ja koulutus

44. katsoo, että komission on otettava syrjäisimmät alueet huomioon aloitteissa, joita se esittelee Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon liittyvän toimintasuunnitelman puitteissa, ja että sen on edistettävä yhtäläisiä mahdollisuuksia, työmarkkinoille pääsyä, oikeudenmukaisia työehtoja ja -oloja sekä sosiaaliturvaa ja sosiaalista osallisuutta.

45. korostaa, että covid-19-pandemian aiheuttamalla kriisillä on valtava vaikutus työllisyyteen syrjäisimmillä alueilla ja se on nostanut köyhyystasoa jyrkästi, kun taloudellinen toiminta on pysähtynyt ja kaupankäynti vähentynyt keskeisillä aloilla, ja että erityisten tukivälineiden vahvistamista on jatkettava uusien toimintojen luomiseksi ja työpaikkojen säilyttämiseksi perinteisillä aloilla.

46. pyytää hyväksymään toimenpiteitä, joilla lisätään syrjäisimpien alueiden osallistumista Erasmus+-ohjelman kaikkiin toimiin, ja edistämään näiden alueiden ja kolmansien maiden – erityisesti naapurimaiden – henkilöiden ja organisaatioiden välistä yhteistyötä ja liikkuvuutta.

47. toivoo, että Euroopan globalisaatorahastossa sallitaan riittävä joustavuus tukien käyttöönotossa silloin, kun merkittävällä rakenneuudistustilanteella on huomattava vaikutus näiden alueiden talouteen.

Saavutettavuus kilpailukykyä, yrittämistä ja sisämarkkinoille yhdentymistä varten

48. varoittaa nykyisen kriisin valtavasta vaikutuksesta näiden syrjäisten alueiden saavutettavuuteen ja tarpeesta säilyttää yhteydet kriisiä edeltäneellä tasolla, sillä nämä alueet ovat täysin riippuvaisia meri- ja lentoliikenteestä.

49. vaatii ottamaan huomioon syrjäisimpien alueiden etäisyyden, maantieteellisen eristyneisyyden ja harvan asutuksen, kun suunnitellaan, hyväksytään ja pannaan täytäntöön politiikkoja, joilla on tarkoitus kaventaa fyysistä ja digitaalista saavutettavuuskulua EU:n markkinoiden kanssa ja myös alueiden sisäisellä ja välisellä tasolla.

50. palauttaa mieliin, että saavutettavuus lentoteitse on lisäksi välttämätön edellytys matkailualan kilpailukyvyn kannalta ja että matkailuala on talouden tärkein moottori monilla näistä alueista. Tällä alalla kärsitään kuitenkin erityisen paljon covid-19-pandemian seurauksista, ja komitea pyytääkin komissiota ottamaan tämän näkökohdan huomioon, kun se määrittelee syrjäisimpien alueiden fyysisen saavutettavuuden parantamiseen tähtäviä politiikkoja.

51. suhtautuu myönteisesti tutkimuksen tekemiseen syrjäisimpien alueiden yhteystarpeista ja siihen, että komissio on ottanut huomioon näiden alueiden osalta vallitsevan kuilun ja riippuvuuden satamista ja lentokentistä ehdottamalla toimenpiteitä Euroopan aluekehitysrahaston ja Verkkojen Eurooppa -välineen puitteissa. Komitea katsoo kuitenkin, että nämä toimenpiteet ovat riittämättömiä ja että liikennepoliittika on sovittava yhteen syrjäisimpien alueiden todellisen tilanteen kanssa.

52. korostaa investointien tärkeyttä kaupunkikeskusten ruuhkautumisen rajoittamisessa ja kestäväpohjaisten maaliikennemuotojen edistämisessä.

53. pitää hyödyllisenä tuen antamista Verkkojen Eurooppa -välineestä runkoverkkojen ja myös merikaapeleiden asentamista varten syrjäisimpien alueiden yhdistämiseksi jäsenvaltioihinsa ja muihin jäsenvaltioihin sekä yhteyksien luomiseksi Euroopan unionin ja kolmansien maiden välille.

Alueellinen yhdentymisen maantieteellisillä alueilla

54. muistuttaa komissiota siitä, että syrjäisimpien alueiden alueellinen yhdentymisen maantieteellisillä alueillaan on yhä ensisijainen tavoite ja että Euroopan alueiden välisen yhteistyön ohjelmat ovat ratkaisevan tärkeitä välineitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi, minkä vuoksi on välttämätöntä säilyttää näille ohjelmille tarkoitettu rahoitus ja kehittää uusi syrjäisimpiä alueita koskeva osio, jolla ei ole kuitenkaan rajoiteta näiden alueiden mahdollisuutta hyötyä muista osioista ja niiden määrärahoista.

55. pitää valitettavana, että EU:n yhteisrahoitusosuutta syrjäisimpien alueiden hyväksi on alennettu Euroopan alueellisesta yhteistyöstä (Interreg) vuosina 2021–2027 annetun asetuksen mukaisesti, mikä on ristiriidassa sen kanssa, että Euroopan komissio on vuodesta 2004 pitänyt strategisen tärkeänä vahvistaa syrjäisimpien alueiden yhdentymistä maantieteelliseen alueeseensa.

56. vaatii komissiota tukemaan kaikkien syrjäisimpien alueiden yhteisiä strategisia yhteistyöhankkeita Interreg-ohjelman puitteissa.

57. muistuttaa komissiota sen sitoumuksesta panna täytäntöön erityinen, yksinkertainen ja selvä ratkaisu, joka mahdollistaisi Euroopan aluekehitysrahaston ja naapurimaista olevien kolmansien maiden rahoitusvälineiden yhteisen ohjelmointityön. Komitea pitää valitettavana, ettei tällaista erityistä ratkaisua ole vielä osoitettu, ja vaatii komissiota ratkaisemaan tämän kysymyksen lopullisesti ohjelmakaudella 2021–2027.

Muuttoliike

58. korostaa, että muun muassa syrjäisimmät alueet ovat eturintamassa vastaanottamassa naapurimaista tulevia laittomia maahanmuuttajia ja varoittaa muuttoliikevirtojen hallinnan valtavasta vaikutuksesta näiden alueiden kaikkiin julkisiin politiikkoihin, erityisesti kun otetaan huomioon yksin matkustavien lapsien vastaanottamista tai saattamista koskevien toimenpiteiden soveltaminen.

59. palauttaa mieliin komission sitoumuksen tarjota tukea syrjäisimmille alueille muuttoliikettä koskevien ongelmien kestävään hallintaan ja vaatii määrittelemään erityisiä toimenpiteitä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston välityksellä rahoituskaudelle 2021–2027.

Päätelmät

60. pyytää Euroopan komissiota, Euroopan parlamenttia ja neuvostoa ottamaan syrjäisimmät alueet huomioon keskusteluissa Euroopan tulevaisuudesta ja unionin tulevan politiikan kehittämisessä sekä varmistamaan, että SEUT-sopimuksen 349 artiklaa sovelletaan täysimääräisesti ja tehokkaasti.

Bryssel 10. joulukuuta 2020.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS
